

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

نام درس: فیزیک ۳

رشته تحصیلی/ کُد درس: فیزیک (کلیه گرایشها) - ۱۱۱۳۰۰۶

استفاده از: ماشین حساب مجاز است.

۱. اگر معادله موجی به صورت $y(x, t) = 3 \sin(\omega \pi t - 2\pi x)$ باشد، که در آن x, y بر حسب سانتی متر و t بر حسب ثانیه است، آنگاه دامنه و بسامد را تعیین کنید.

الف- $2\pi \text{ Hz}, 3 \text{ cm}$ ب- $25 \text{ Hz}, 3 \text{ cm}$ ج- $5\pi \text{ Hz}, 3 \text{ cm}$ د- $1/25 \text{ Hz}, 3 \text{ cm}$

۲. هرگاه چشمه موج در یک محیط همگن قرار داشته باشد و موجی با بسامد ثابت در تمام جهات ارسال نماید، رابطه شدت موج با فاصله از منبع عبارت است از:

الف- $I \propto \frac{1}{r}$ ب- $I \propto r^2$ ج- $I \propto \frac{1}{r^2}$ د- $I \propto r$

۳. ریسمانی به طول یک متر و جرم یک کیلوگرم با نیروی ثابت ۲۵ نیوتن کشیده می شود. سرعت یک تپ ایجاد شده در این ریسمان چند متر بر ثانیه خواهد بود؟

الف- $1/25 \text{ m/s}$ ب- $1/5 \text{ m/s}$ ج- 25 m/s د- 5 m/s

۴. در یک جسم همگن رابطه ضریب انبساط حجمی (γ) و ضریب انبساط سطحی (β) چیست؟

الف- $\gamma = \frac{2}{3}\beta$ ب- $\gamma = 2\beta$ ج- $\gamma = \frac{3}{2}\beta$ د- $\gamma = \beta$

۵. فرض کنید β به صورت $\frac{1}{KT}$ معرفی شود که K ثابت بولتزمن و T دماست. برای یک گاز کامل با N مولکول و انرژی E

کدامیک از روابط زیر درست است؟

الف- $\beta = \frac{2E}{3N}$ ب- $\beta = \frac{3E}{2N}$

ج- $\beta = \frac{3N}{2E}$ د- $\beta = \frac{2N}{3E}$

استفاده از: ماشین حساب مجاز است.

۶. کدامیک از روابط زیر (به ترتیب از راست به چپ) بیانگر قوانین بویل- ماریوت و شارل- گیلوساک است؟

الف- $PV = Const.$, $\frac{PV}{T} = Const.$ ب- $\frac{V}{T} = Const.$, $PV = Const.$

ج- $PV = Const.$, $\frac{V}{T} = Const.$ د- $\frac{PV}{T} = Const.$, $\frac{V}{T} = Const.$

۷. برای فرآیند بی در روی گاز کامل کدامیک از رابطه های زیر برقرار است؟

الف- $TV^{\gamma-1} = Const.$ ب- $TV^{\gamma} = Const.$

ج- $PV^{\gamma-1} = Const.$ د- $VT^{\gamma-1} = Const.$

۸. در کدامیک از روشهای انتقال گرما نیازی به محیط مادی نیست؟

الف- رسانش ب- تابش ج- همرفت د- همرفت و رسانش

۹. کدامیک از روابط زیر بیانگر قانون اول ترمودینامیک است؟

الف- $dU = dQ - dW$ ب- $dQ = dU + dW$

ج- $dQ = dU - dW$ د- $dU = dQ$

۱۰. کدامیک از عبارات زیر درست است؟

الف- کار ترمودینامیکی در فرآیند همدمای به مسیر بستگی ندارد.

ب- کار ترمودینامیکی در فرآیند بی دررو به مسیر بستگی ندارد.

ج- کار ترمودینامیکی در هیچ فرآیندی به مسیر بستگی ندارد.

د- کار ترمودینامیکی در هر فرآیندی به مسیر بستگی دارد.

استفاده از: ماشین حساب مجاز است.

۱۱. یک ماشین کارنو گرمای دریافتی از منبعی به دمای $427^{\circ}C$ را به کار و نیز گرمای اطلاق می‌کند. اگر منبع سرد در

دمای $27^{\circ}C$ باشد، بازده بیشینه ماشین گرمایی کارنو برابر است با:

- الف- ۲   ب- $0/67$ ج- $0/96$ د- $0/77$

۱۲. برای نمودار P بر حسب V در گاز کامل کدامیک از عبارات زیر درست است؟

الف- شیب منحنی در فرآیند بی دررو و شیب منحنی در فرآیند همدمای یکسان است.

ب- شیب منحنی در فرآیند همدمای نسبت به شیب منحنی در فرآیند بی دررو بیشتر است.

ج- شیب منحنی در فرآیند بی دررو نسبت به شیب منحنی در فرآیند همدمای بیشتر است.

د- شیب منحنی در فرآیند بی دررو منفی و شیب منحنی در فرآیند همدمای مثبت است.

۱۳. اگر گاز کاملی را به طور همدمای و برگشت پذیر متراکم کنیم .....
الف- آنتروپی آن کاهش می‌یابد.   ب- آنتروپی آن افزایش می‌یابد.

ج- گرمای Q جذب سیستم می‌شود.   د- دمای آن کاهش می‌یابد.

۱۴. یک طرف میله فلزی در تماس با یک منبع گرم با دمای $227^{\circ}C$ و طرف دیگر در تماس با یک منبع سرد با دمای $27^{\circ}C$ است.

تغییر آنتروپی کل میله با رسانش 1000 کالری عبارت است از:

- الف- $5/3 \frac{cal}{^{\circ}k}$ ب- $32/6 \frac{cal}{^{\circ}k}$ ج- $1/3 \frac{cal}{^{\circ}k}$ د- $41/4 \frac{cal}{^{\circ}k}$

۱۵. کدامیک از عبارات زیر در مورد محیط‌های پاشنده و غیر پاشنده درست است؟

الف- در بعضی از محیط‌های غیر پاشنده رابطه ω (بسامد زاویه‌ای) با k (عدد موج) خطی است.

ب- در هر محیط پاشنده رابطه ω (بسامد زاویه‌ای) با k (عدد موج) خطی است.

ج- در بعضی از محیط‌های پاشنده رابطه ω (بسامد زاویه‌ای) با k (عدد موج) خطی است.

د- در هر محیط غیر پاشنده رابطه ω (بسامد زاویه‌ای) با k (عدد موج) خطی است.

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

نام درس: فیزیک ۳

رشته تحصیلی/ کُد درس: فیزیک (کلیه گرایشها) - ۱۱۱۳۰۰۶

استفاده از: ماشین حساب مجاز است.

۱۶. فاصله کانونی یک عدسی دو کوژ با شعاع انحنای ۱۰ سانتی متر در هر طرف و ضریب شکست ۱/۵ عبارت است از:

الف - ۲۰ CM   ب - ۱۰ CM   ج - ۲ CM   د - ۱۰۰ CM

۱۷. فرض کنید چشمه ثابتی با سرعت u موجی گسیل می‌دارد و ناظری با سرعت u' به آن نزدیک می‌شود. اگر بسامد موج

گسیل شده v_0 باشد و بسامد دریافتی توسط ناظر v باشد، داریم:

$$v = \frac{v_0 u}{(u + u')} \quad \text{ب-}$$

$$v = \frac{v_0 (u' - u)}{u} \quad \text{الف-}$$

$$v = \frac{v_0 (u + u')}{u} \quad \text{د-}$$

$$v = \frac{v_0 (u - u')}{u} \quad \text{ج-}$$

۱۸. در آزمایش دو شکاف یانگ .....

الف- از خاصیت زره‌ای نور استفاده شده است و در آن تقسیم جبهه موج صورت می‌گیرد.

ب- از خاصیت موجی نور استفاده شده است و در آن تقسیم دامنه موج صورت می‌گیرد.

ج- از خاصیت زره‌ای نور استفاده شده است و در آن تقسیم دامنه موج صورت می‌گیرد.

د- از خاصیت موجی نور استفاده شده است و در آن تقسیم جبهه موج صورت می‌گیرد.

۱۹. پرتو نوری به طول موج ۵/۰ میکرومتر و به قطر ۲۰ میلی متر و فاصله کانونی ۱۰ سانتی متر در جلوی روزنه دایره‌ای

قرار دارد. حد زاویه‌ای تفکیک چقدر باشد تا معیار تفکیک ریلی برقرار باشد؟

$$\text{الف- } 0.149 \times 10^5 \text{ rad} \quad \text{ب- } 3.105 \times 10^{-5} \text{ rad}$$

$$\text{ج- } 6.1 \times 10^{-7} \text{ rad} \quad \text{د- } 0.161 \times 10^2 \text{ rad}$$

استفاده از: ماشین حساب مجاز است.

۲۰. پدیده پراش را .....

الف- در هیچ موردی نمی توان با اپتیک هندسی توجیه کرد.

ب- در بعضی مواقع می توان با اپتیک هندسی توجیه کرد.

ج- در هیچ موردی نمی توان با اپتیک موجی توجیه کرد.

د- همیشه می توان با اپتیک هندسی توجیه کرد.

سوالات تشریحی

بارم هر سوال ۱/۷۵ نمره

۱. ظرفی از فلز X دارای جرم ۴ کیلوگرم حاوی ۱۴ کیلوگرم آب است. برای تعیین گرمای ویژه این فلز، قطعه‌ای به جرم ۲ کیلوگرم

از آن را که در دمای $188^{\circ}C$ است، به درون آب $16^{\circ}C$ ظرف مذکور می‌اندازیم و فلز به دمای تعادل $18^{\circ}C$ می‌رسد. گرمای ویژه این فلز را بدست آورید.

۲. معادله حالت ماده کشسان ایده آلی به صورت $(\alpha - \beta l^2)\theta$ می‌باشد. تعیین کنید چقدر کار باید انجام شود تا ماده را به اندازه نصف طول اولیه‌اش متراکم کند. فرآیند را ایستاوار و همدم در نظر بگیرید.

۳. شخصی از چراغ قرمز عبور می‌کند و بوسیله پلیس جریمه می‌شود. این شخص هنگام جریمه شدن معترض است که چراغ سبزه بوده است و او مرتکب خطایی نشده است. پلیس در پاسخ به راننده معتقد است که این تغییر دیدن رنگ چراغ به دلیل سرعت بسیار بالای اتومبیل و خیالی است. به نظر شما حق با پلیس است یا راننده اتومبیل؟ (طول موج نور قرمز $620nm$ و طول موج نور سبز $540nm$ می‌باشد).

۴. پرتویی با طول موج ۲ آنگستروم تحت زاویه 60° از بلور صافی باز می‌تابد. فاصله بین لایه‌های اتم‌های بلور را بیابید.